

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 3., Vol. 16.

15. března-March 15th, 1982.

Gustav Husák

V Kremlu se očekává brzký odchod Brežněva a začal zákulisní boj o moc. I mezi dočasnými mocipány v Praze zavládla nejistota. Husák zatím pokračuje ve své roli poslušného automata.

The call to arms is clear today for all of Canada's tomorrows

By Peter C. Newman

Like it or not, we are facing what Henry Kissinger has dubbed "the window of opportunity"—a perilous season in world affairs when even a minor miscalculation could set off a Third World War. This crisis has been spawned by the growing imbalance of military strength in the Soviets' favor, plus the temptation of the Kremlin's leaders to risk foreign adventures as a way of diverting attention from domestic economic problems.

The Cold War has always suffered from mutually reinforcing misconceptions: American ignorance of Soviet intentions, and vice versa, with both superpowers perpetuating outdated stereotypes of one another. The problem with being a superpower is that its leaders tend to view the world in evangelical terms, believing in the uniqueness of their mission, continually asking themselves whether they are still number 1. The consequence of such hubris is an often-mindless quest for military superiority, and it is this arms race that threatens to engulf us all.

Canada is no innocent bystander in this deadly contest. We are, by geography and by choice, firmly tied into the North Atlantic Treaty Organization, which, despite its weaknesses, has managed to maintain

peace in Europe longer than any other alliance in modern history. But our contribution to NATO, ranking just ahead of Luxembourg's (page 35), has been reduced almost below any military significance. Warriors no longer, pacifists not yet, we have become spineless free riders trying to placate all political factions while maintaining our vaunted piety intact.

To give our military presence some clout abroad and some meaning at home, Ottawa should consider establishing a new northern command for NATO, incorporating a rejuvenated and adequately financed Canadian navy, army and air force. The Soviets are using the Arctic as one of their most vital strategic areas. Murmansk, the world's largest naval base, is the main holding pen for Soviet ballistic missile-carrying submarines. The Soviets enjoy de facto control of the Arctic Ocean, and Canada would be a ripe frontline target in any escalation of hostilities.

By redirecting our defence efforts to protecting the Arctic Circle, Canadians could make a realistic contribution to NATO's credibility—at the same time strengthening claims to our sovereignty in the North. Vaguely hoping that a Third World War will never come isn't enough. Only a lively resolve that our way of life is worth defending will maintain the peace for which we all pray.

MACLEAN'S/FEBRUARY 15, 1982

Suslovova smrt děsí Prahu

VLADIMÍR ŠKUTINA

Suslovova smrt uvedla do pohotovosti nejen všechny ambiciózní čekatele na jakoukoliv funkci v Sovětském svazu, ale vyvolala paniku v galérii Prahy / galérka - předzdvíha pro předsednictvo ÚV KSČ/, Hruza zachvátila v první řadě Vasil Bilaka, který byl Suslovovou prodlouženou rukou v Československu. Zprávy z Prahy zatím ještě neprozrazují, zda to s Vasilem Bilakem došlo už tak daleko jako v září 1968, kdy před plénem ÚV KSČ plakal a sliboval, že bude hodný. Zatím se jen ví, že zmateně létá do Moskvy a zpět a v nastalém zmatku pucuje všechny klíky a děsí se, že líbá ten nepravý zadek.

Michail Suslov, tento kardinál Richelieu rudého carství, byl bezesporu nejnebezpečnější a nejsurovější komunistu uplynulých třiceti let. Vzdělaný a surový marxista, dogmatik, neuznávající kompromis a nepřítel humanismu a demokracie, ovládal plných třicet let komunistickou třetinu světa. Suslov to byl, který po Stalinově smrti odstranil klíky Malenkova a Molotova a prosadil nástup Chruščeva. Když začal Chruščev koketovat s jakýmským liberalismem a pootevřel souostroví Gulag, přes noc jej Suslov svrhnul a postavil na ověšenou trůn Brežněva, do jehož stínu se hned postavil a šestnáct let Brežněvem manipuloval. Suslov to byl, kdo si vynutil invazi do Československa a Suslov to byl, kdo rok a půl svolával do boje proti polským dělníkům.

K pochopení nebo alespoň částečnému pochopení situace v sovětském politbyru je třeba rozlišovat mezi zákulisním mocenským aparátem Sovětského svazu. Až do smrti Beriji vládla neomezeně KGB, Teprve odstraněním Beriji se k moci dostala klika GRU - maršálská generálská policie, která plně ovládala aparát komunistické strany. Jejím nejvyšším vládcem byl právě Suslov. Od roku 1954 hrála KGB v Sovětském svazu druhé housle. Těše a trpělivě nenáviděla svého konkurenta - GRU, a těše a trpělivě si připravovala po celém světě pozice k nové renezanzi své moci. KGB měla své lidi i v Československu - lidé KGB nepodléhají žádnému jinému centru než moskevskému. KGB je svět sám pro sebe, zatím co GRU je sice také svéprávný celek, ale až do konce ledna 1982 rozšířený o celý stranický aparát KSČ. Nejsilnějším zástupcem GRU v Československu byl Vasil Bilak. Do této garnitury patřil i za Novotného éry předseda vlády a nyní náčelník slovenských komunistů Lenárt, přičemž oba představitelé Suslovovského pojetí diktatury jsou v osobním životě zarpuštěnými nepřáteli. Bilak nenávidí Lenárta ještě více než samotného Husáka - a to už je co říci.

Typickým odchovcem KGB a jejím nejvyšším mužem v Československu je Lubomír Štrougal - za Novotného ministr vnitra, za obrodného procesu náměstek předsedy vlády a nyní předseda federální vlády. Vedle něho pak Karel Hoffmann a pražský podcar Antonín Kapek.

Husák není mužem ani GRU ani KGB. Husák nepatří pod žádnou kliku. Husák je trpěným zlem a nenáviděným prostředníkem. S Husákem se to houpe vždycky, když jedna nebo druhá klika přechází do protiútoků. Bude-li třeba přinést viditelnou oběť, bude to tak či onak Husák. Proto v poslední době Husák stále častěji a usilovněji pláče, když řeční. Snaží se vzbudit lítost v obou táborech. Přitom ví, že oba tábory jsou nelítostné a slzy na ně neplatí.

Suslovova smrt odstartovala bezohledný a nelítostný závod o moc v Sovětském svazu. Suslovovu mumifikovanou mrtvolu začoupl do kremlské zdi hned vedle Stalina. Prý to je podle abecedy, ale možná, že to je memento. Chvilku bude ticho po pášíně /v té zemi dívá vždycky všichni ukrutně dlouho trvá/, a pak na Suslova všechno svedou -

Dokončení na str. 2.

LT.-COL. WILSON REMEMBERED

There was a recent birthday gathering at the home of Helen Janeček in honour of Pat Wilson, active voluntary multicultural and social worker. The guests included wellwishers from Greece, Chile, Czechoslovakia, England, Belgium and Germany. The occasion also attracted Doug Kennedy, MPP for Mississauga South /centre/ and his wife Kay. The participants recalled that one year has passed since the sudden death of Pat's husband, Lt.-Col. Bill Wilson, 54, Commanding Officer of Queen's Own Rifles and Personnel Director of the Ontario Legislative Assembly.

Koncem února t.r. se sešla skupina přátel u příležitosti narozenin paní Pat Wilsonové, aktivní dobrovolné multikulturální a sociální pracovníce. Pocházeli z mnoha zemí, např. z Řecka, z Chile, z Československa, z Anglie, z Belgie a z Německa. Večera se účastnil také poslanec provinčního parlamentu Doug Kennedy a jeho paní Kay. Účastníci vzpomněli, že přesně před rokem zemřel náhle manžel Patricie, plukovník kan. armády Bill Wilson, 54, velitel Queen's Own Rifles a ředitel personálního oddělení ontarijského provinčního parlamentu.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Řídí redakční rada.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zámoří loď ... \$ 12:00
zámoří letecky ... \$ 15:00

Upřímné blahopřání k narozeninám

Snad by tento "oslavny"
článek měl být spíš na
kulturní stránce, proto-
že pojednává o
známém českém
muzikantovi Ji-
řím TRAXLEROVI,
který se dne 12.
března t.r. do-
žil v Chertsey,
Que. svých 70.
narozenin. Muzi-
kant, textař a po-
sléze spisovatel:
viz jeho kniha
"Já nic, já muzi-
kant", 460 stran,
která v dubnu

1980 vyšla u Škvoreckých /68 Publishers/.
Muzikant Jiří Traxler má s paní Jiřinou
dvě dcery: Lindu a Janu. Celá rodina ži-
je spokojeně nedaleko Montrealu.

JEDNOU VĚTOU

Manželé architekti Olga
a Pavel Ryšavých mají
kancelář v Palm Beach na Floridě. Jejich
"hlavním stanem" je však Ottawa.--Pro se-
niory v Torontě: vyžádejte si brožuru "In-
formation for Seniors" na č. 863-0505.--In-
spektorem dolů v Sask. je inž. Miro Černý,
1150 Rose St., Regina, Sask. S4P 3V7. Tel.:
/306/565-4498.--Česka Geobotanical Rese-
arch Co. má adresu: P.O. Box 1761, Victoria,
BC, V8W 2Y1. "Duší podniku" je český bota-
nik.--Paní hraběnka Elisabeth Parish-ová
oslaví 31.5. "80".--Na U. of Calgary působí
inž. Jan J. Havlena, Sc.D. Učí v oddělení Che-
mical and Petroleum Engineering, 2500 Uni-
versity Dr., NW, Calgary, Alta. T2N 1N4. Tel.
/403/ 284-7418.--5. ledna zemřel v Torontě
inž. Ernest CUTZ, slovenský sociální demo-
krat.--Pí Vránová, t.č. v Anglii, hledá Karla
Procházku, který pracoval u Rolného v Casa-
blance.--V poslední době se dostalo několik
nových krajanů do křížku se zákonem: pokusi-
li se odnést věci z obcho-
dů bez zaplacení.--"Zá-
pad" uvádí, že má náklad
5.000 výtisků.--Vlad. Vá-
lek oslaví 20.5. "60".--
Tor. Symfonie dává 6-8.4.
Smetanovu "Mou vlast", 13-
14.4. Dvořákovy skladby
/dirigent: J. Bělohlávek,
housle: Josef Suk/.--Kan.
výbor porobených evrop-
ských národů vydal brožu-
ru "Czechoslovakia-A Les-
son in History" jako č. 6.
svého "Newsletter". Stu-
die poplazuje uhlavání m-
ci čs. komunisty v r. 1948
zneužitím dem. institucí.

LIDÉ MEZI NÁMI

A. Wenzbauer. Kraja-
nský život ve
Winnipegu, Man. si
nelze představit bez
obětavého krajana z
poúnorové vlny Adol-
fa WENZBAUERA. Pře-
svědčený svobodný
mládenec, který si vy-
sloužil slušnou pensi
dlouholetou poctivou
prací u Canadian Paci-
fic Railways. Za ce-
stování vlakem po americkém kontinen-
tu platí málo a proto v posledních ně-
kolika letech pilně cestuje. Navštěvu-
je přátele, skupiny krajanů, kongresy a
schůze. Nechyběl dosud na žádném zase-
dání Zastupitelstva Rady svobodného
Československa. Ač není školený archi-
vář, pečlivě ukládá každý doklad o čin-
nosti našich krajanů ve Winnipegu. Po-
třebujeme více takových vlastenců!

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

Roman Babinec emigroval s rodinou z
Norimberka do Sarnia, Ont.--Hledá se
Jan Korábek, posl. adresa Vancouver.--
Kdo má adresu Miroslava Kužely, ak.ma-
liře?--"Javůrková hledá Sedláčka".--
Na dotaz sdělujeme, že Jiří Brůcha zem-
řel v Montreálu 24.10.1970.--Hledá se
Jan Kers. Edmonton?--Jar. Kavalír se
z Montreálu přestěhoval do Surrey, BC.--
V. Rechner s rodinou zas z Toronta do
Burnaby, BC.--Starosta Ústředí Čs. So-
kolstva v zahraničí, Jan Waldauf, podě-
koval red.t.l. za uveřejňování sokol-
ských zpráv a ocenil "znamenitou gra-
fickou úpravu, zajímavost obsahu a vše-
obecně vysokou úroveň "Kanadských Li-
stů".--Frolíkova kniha "Špión vypoví-
dá" vyšla 2x v angličtině, jednou jako
"paperback". Obě vydání nejsou k mání.
--Přes 100 tenisových osobností se ú-
častnilo oslav 10. výročí založení Teni-
sové školy pí Vlasty Brankovské v To-
rontě. Informace o letní škole podá ře-
ditelka školy na tel.č. 653-4942.--33.
Kongres Čs. národního sdružení bude 22.
5.82 v Banff Springs Hotel v Banff, Alta.
Plánují se výlety do okolí. Další
informace podá: L. Urban, Apt. 308, 57 Meri-
court Rd., Hamilton, Ont. L8S 2N5.--Dp. B.
Janiček z Montreálu byl měsíc v Římě.--
Krajaňská firma RESIDENTIAL LIGHTING,
kterou založil a vedl Jan Kořínek, sla-
ví v těchto dnech 30. výročí založení.
Zároveň odchází zakladatel na odpoči-
nek. Podnik povede jeho syn Fred.--Ba-
revné reprodukce obrazu gen. M. R. Štefá-
níka jsou k dostání ve Winnipegu. Adre-
sa v adm. t.l.--Prof. dr. Vlad. Krajina do-
stane koncem května t.r. čestný titul
Doctor of Science od U. of B.C.--Hrob
gen. Václava Vlčka a jeho paní na hřbi-
tově Mount Royale má číslo 1933-D, sek-
G.--Služba Can. Scene dodala všem ethnic-
-

ČESKOSLOVENSKÝ LEV provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

V Ottawě
neúnavně
pracuje
čs. posla-
nec do ú-
nora 1948
za čs. stra-
nu národní
socialis-
tickou Ota
HORA. Na
našem sním-
ku je se svou paní Liduškou. Ota se
nebojdně utkával s čs. komunisty na
půdě čs. parlamentu, po boku poslanců
A. Čížka a F. Klátla. Po odchodu do e-
xilu se usadil v hlavním městě Kanady.
Je činný hlavně v čs. národním sdružení
a v Radě svob. Československa. Počet
jeho článků v krajaňském a exilovém
tisku je značný. Přesně také často do-
pisy redakcím kanadských listů. V jed-
nom z posledních, který vyšel v "Citi-
zen" 25.2. Ota Hora důrazně varuje, že
Západ je - podobně jako ČSR před únorem
1948 - nejednotný a naivní. Hora varuje,
že dokonale vycvičení sovětské komuni-
stičtí agenti se pokoušejí o infiltra-
ci univerzit, církví, odborových svazů,
sdělovacích prostředků a tzv. odbrojo-
vacích hnutí. V poslední době dal Ota
Hora podnět k rozšířené spolupráci me-
zi čs. a polskými exulanty v Ottawě a
v okolí. Pod patronátem Polského ústa-
vu pro vědy a umění a čs. Společnosti
pro vědy a umění se dne 11.2.
konala v Natio-
nal Library prv-
ní společná
schůze obou sku-
pin. Přednášeli:
dr. J. Bouček a
prof. A. Kawczak.
Tohoto příkladu
by si měly pov-
šimnout naši i
Poláci všude.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlík
Tel.: 364-1787

Suslova smrt děsí Prahu

Pokračování se str. 1.

všechny neúspěchy a zločiny, I ty, které napáchal někdo jiný. Kolek-
tivní nezodpovědnost spáchá sebekritiku a chrstne splašky na Suslo-
vovu mrtvolu.

Proto je v Praze panika, Děs a hrůza obchází mezi představiteli
galérie. Nikdo neví dne ani hodiny, Suslov byl ještě teplý a Vasil
Bílak už seděl v letadle a pilil do Moskvy. V té době se celou noc
v Štrougalově vile radili Štrougal, Kapek, Hoffmann a šéf Českoslo-
venské StB a náměstek ministra vnitra generál Molnár.

Jen Husák osamoceně plakal, A národ kašlal na Suslovovu smrt a iní-
ciativně naplňoval ledničky zásobami na horší časy a v předzdražova-
cí horečce současně rozšiřoval okruh svých známostí, naplňuje tak
definici o dovršeném socialismu, že socialismus je, když každý má
někde nějakého známého. Zkrátka každému podle jeho zásluh. Podle je-
ho potřeb - to bude až v komunismu. To už by každý měl mít svého dost.

Oba táhury pražských místodržících zatím hledají v Praze taky ta-
kovou zať, jako je kremelská. Jednak, aby před tu zať své protivníky
postavili a jednak, aby se měli kam koupnout. Až nebudou.

Osobní půjčky na nejnižší úrokovou míru
Speciální vklady - Šeková služba

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Úřední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

kultura

IN MEMORIAM
BOŽENY MELZEROVÉ

Dne 17. února 1982 se naši montredlští rozloučili s paní Boženou Melzerovou, která zemřela ve věku devadesáti pěti let.

Když na podzim 1979 uplynulo 20 let od úmrtí jejího manžela zde v Montreálu, otevřel jsem Československou hudební encyklopedii a zjistil, že její manžel Josef a jeho otec Antonín byli vynikající varhaníři. Paní Božena přišla s manželem Josefem do Kanady v roce 1950, po předchozím "znárodnění" jejich podniku v Kutné Hoře, aby zde žili u dcery Evy, provdané Backové v Montreálu. Po rozhovorech s paní Evou a její matkou mohl jsem slovníková hesla Antonína i Josefa Melzera zaktualizovat a připojuji je k uveřejnění s obrázkem zesnulé z posledního roku jejího bohatého života a jejího manžela Josefa Melzera z roku 1933.

MELZER Antonín, český varhanář, narozený 30. dubna 1839 v Chotusicích u Čáslavi, zemřel 8. srpna 1916 v Kutné Hoře. Psán též Mölzer. Vyučen ve Vídni, pracoval v Berlíně. Založil si v Kutné Hoře vlastní závod /1859/. Postavil v rodišti první varhanové kuželové soustavy u nás /1875/, zkrátil horní pedálové klávesy /1885/. Jeho synové postavili v Petrovicích u Čáslavi první varhany pneumatické soustavy v Čechách /1888/. Melzer Antonín měl tři syny: Antonína, Josefa a Eustacha. Josef se stal jako vynikající varhanář nástupcem svého otce.

MELZER Josef, český varhanář, narozený 6. března 1871 v Kutné Hoře, zemřel 28. listopadu 1959 u své provdané dcery Evy Backové v Montreálu, Kanada. Studoval na redice v rodišti, využil se u otce Antonína a potom pracoval u varhanických firem ve Vídni, v Kremži, ve Frankfurtu nad Odrou a jinde. Od roku 1900 vedl a později úplně převzal otcův závod, zatímco starší bratr Antonín, který původně vedl administrativu, se věnoval činnosti spolkové a politické. Mladší bratr Eustach vystudoval architekturu s titulem doktora inženýra a stykal se s T.G. Masarykem a s Karlem Čapkem. Z pobytu v cizině si Josef Melzer přivezl dokonalou znalost pneumatické soustavy varhan a aplikoval systém Unit na pneumatiku, takže jeho varhany měly neobyčejně rychlý ozev. Stavěl varhany také v Rusku /před 1. světovou válkou/, Jugoslávii a v Polsku. Oženil se v roce 1909 s Boženou, roz. Kučerovou, která se narodila v říjnu 1886 poblíž Berouna. Manželka převzala postupně administrativu firmy, aby se její manžel mohl plně věnovat umělecké a technické stránce výroby. Firma Josef Melzer rostla a postavila několik set varhan po celé republice, v Praze i mimo Prahu. Např. varhany u sv. Víta na Hradčanech, v Plečnickově kostele u sv. Jiří na Král. Vinohradech, v Gočárově kostele u sv. Václava ve Vrbovicích, v arcibiskupském semináři v Dejvicích, také v Lucerně. Melzer přestavěl varhany v kostele u Voršilek na Národní třídě. Mimo Prahu postavil Melzer např. varhany v arcibiskupském kostele sv. Jakuba v Kutné Hoře, v historickém kostele v Sedlčích u K. Hory; také v krematoriích v Brně a v Olomouci, v Jiráskově divadle v Hronově, v kostele v Kolíně a v Chrudimi, i v Klášteře v Doksaněch. Ve své profesi se stykal s varhaníky a skladateli, např. E. Treglerem, B. Wiedermannem a J. Trupusem /od sv. Ludmily/. Také s J.B. Foerstrem. S Janáčkem se sešel na sv. Kopečku. Firma Josef Melzer byla v roce 1949 "znárodněna" a asi po dvou letech zrušena. - V roce 1950 odjel Josef Melzer s manželkou do Kanady k své dceři Evě. Dr. Miloš Víték.

Božena MELZEROVÁ
1886-1982.

Josef MELZER, 1871-1959.

ZEMŘEL VINCENC VINGLER

Dne 14. srpna 1981 zemřel v Praze sochař Vincenc Vingler. Nejsem povolán psát nekrolog, ale naše skoro 40-leté přátelství mě snad opravňuje k tomu, abych napsala několik řádků o umělci, který nikdy nebyl poplatný žádnému režimu, který se nikdy nedrál do popředí přes mrtvoly, který však okouzloval svou osobností, svým humorem a českou kulturou obohatil svými díly. Ti, kteří ho znali, mi jistě dají za pravdu...

Vineček se narodil v chudé rodině (nikdy ji však nenazýval "proletářskou"). Měl atelier, myslím, že s Kotikem, nahoře pod střešinou "Ponrepau", Malá Karlova, a za Protektorátu tam s nimi pracovala a žila malířka Lotka Burešová, než ji pak odvezli do Terezína. Po válce hydleli Vinečkovi oplátkou nějaký čas u nich na Otěhovce, a to jej mohl každý před šestou ráno vidět, jak si to šlapr dolů Nenidovkou "do práce".

Vineček ovládal sochařské řemeslo perfektně a pracoval opravdu "jako dělník" - od šesti od rána... Nejpitvnějším kritikem jeho práce byla jeho žena Ida, rudovláská s fialkovými očima, žena do deště i do dobrého počasí... Idinu mezeru (zemřela 31. 3. 74) vyplnila nová žena a dočkal se dokonce i dcerky.

Vineček vystavoval skoro po celém světě: v Anglii, ve Švédsku, Číně, Americe atd. a dokonce i v Moskvě stávl svůj "vzáitkový kolotoč". Škoda, že neumím reprodukovat jeho vyprávění o návštěvě Chruščova (Vineček totiž neuměl rusky). Z každé cesty přinesl plno humorních zázek a my nevyházeli ze smíchu. Sliboval mi, že napíše o "světových záchodech", ale asi to dopadlo tak, jak jsem slibovala, že napíši o něm. Nezbýl nám na to čas...

Tento rok zemřeli ti, kteří poznamenali naše mládí: Wenich, Voskovec a Vingler. Smutná bilance roku 1981.

S Vinečkem Vinglerem odešel nejen velký český umělec bez velkých gest a bez bonbastických řečí, člověk plný legrace a humoru, který si uměl dělat "srandu" i ze sebe, člověk, který nikdy neztratil svou lidskou tvář.

Gerry Šlechtová (Rochester, USA)

Canadian Première
of Smetana's
Sparkling Comic Opera.the
TWO WIDOWS

Sopranistka Lynn BLASER bude zpívat jednu z hlavních rolí ve Smetanově opeře "Dvě vdovy", kterou budou dávat 7. a 9. 5. 82 v Guelph, Ont. a 11. 5. v Kitchener, Ont. Během představení vystoupí také čs. národopisná skupina. Další informace v Guelph, Ont. na č. 519-821-7570 a v Kitchener 519-578-5660. Adresa: Guelph Spring Festival, P.O. Box 1718, Guelph, Ont. N1H 6Z9. Doporučujeme našim čtenářům, aby s objednávkou lístků neotáleli.

Bude vás zajímat

Potkáte-li se s dr. Milošem Vitulou z Toronta a mluvíte-li s ním o čemkoliv, dříve či později určitě stočíte hovor na "jeho" námět: naše kulturní středisko s archívem. A není to jen proto, že je kulturním referentem Ústředí čs. národního sdružení v Kanadě... Věřt, že něco takového nutně potřebujeme a že středisko jednou budeme mít.

NEZAPOMENUTELNA

V "Österreichische Bundesverlag" vyšla vynikající kniha o brněnské umělkyni - světové operní zpěvačce - Marii Jericové (Jeratza). Rodačka z Brna, působila na brněnské opeře; později ve Vídni a posléze na všech velkých operních scénách světa. Marie Jericová byla mezi oběma válkami, uměleckým pojmem největší velikosti. Umělkyně se vždy vracela do milovaného Brna - k mnohým českým a německým přátelům, stejně jako k mnohým umělcům - jako Leoš Slezák, R. Karl, J. Pacák a jn., kteří v Brně začínali svou velkou kariéru.

Dr. Miloš Vitula.

TA NAŠE PÍSNIČKA...

Z připomínek, které došly k článku o tragické smrti Karla Hašlera v Mauthausenu /vyšel před měsícem v "Kon. Listech"/, je nejzajímavější dopis dr. Miloše Vítka z Montreálu: píše, že byl do zmíněného tábora poslán Gestapem z Kowicových kolejí v Brně s tzv. univerzitní odbojovou skupinou začátkem února 1942 k likvidaci. Na 13. bloku byla dvě komanda smrti: kamenolom "Wiener Graben" a planýrka. Do kamenolomu bylo 186 schodů, nikoliv 168. Brněnský chirurg prof. Josef Podlaha přišel do Mauthausenu 3. února 1942, po Hašlerově smrti. Podle táborové statistiky Hašler zemřel 22. prosince 1941, ne 21. 12. Na 13. bloku zemřelo různými lidskými způsoby mnoho našich vězňů; mezi nimi byli i univ. profesori, docenti, brněnská inteligence, důstojníci, sokoli i prostí chlápci. Vrcholu dosáhla likvidace českých vězňů za represálií po atentátu na Heydricha na bloku č. 16. Dr. Víték tuto dobu zázrakem přežil a v listopadu 1942 byl jako "invalida" poslán k likvidaci do Dachau. Tam se dočkal osvobození Američany.

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší
veřejnosti s největší ka-
nadskou životní pojišťovnouSUN LIFE
OF CANADAVLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel.: 232 1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400

Toronto, Ont.

/Proti Islington Subway Station./

M8X 2W4

KDO BYL LEOPOLD TREPPER?

Dne 1. února t.r. přinesl americký týdeník "TIME" krátkou zprávu, že v Jeruzalémě zemřel ve věku 77ti let v Polsku narozený Žid a dlouholetý komunistův Leopold Trepper. Jeho podzemní protinacistická činnost za války ve Francii, v Belgii a v Německu sám stála Němce, podle střízlivých odhadů, na 200.000 životů. Byl šéfem 290ti-členné "Rudé kapely", jejíž radiotelegrafisté si říkali "pianisté". Noticka se nezmiňuje o jedné zajímavé věci: i Trepper nakonec přišel na to, že komunismus je blud; ve své knize "Great Game" /má 442 stran a vyšla v USA v roce 1977/ píše na samém konci, že "socialismus vyhraje, ale že nebude mít barvu sovětských tanků, které okupovaly Prahu /v roce 1968/." Trepper měl zajímavý život..

Narodil se v roce 1905 v městečku Nowy Targ, na polské straně Tater. Polovina obyvatel byli Židé, kteří měli svůj jazyk a svou kulturu. Když mu bylo 15 let, vstoupil do extrémní levicové organizace mládeže Hashomer Hatzair a pod jejím vlivem emigroval v dubnu r.1924 do Palestiny, která byla pod anglickou správou. Naučil se anglicky a arabsky; stal se z něho ilegální komunist a založil vůbec první buňku strany, která měla arabské a židovské členy. Angličané si začali jeho činnosti všimnout a Leopold byl v r.1929 deportován do Francie. V Paříži se stal členem redakce židovských novin a naučil se v krátkosti dokonale francouzsky. Na začátku 30.let byl znenadání pozván do Moskvy a přijat na universitu. V rámci plánu generála Berzina, šéfa vojenské špiónáže sovětského gen.štábu, byl Trepper pod jménem Adam Mikler vyškolen na agenta a někdy v r.1936 se znovu objevil v Paříži. /O několik měsíců později byl generál Berzin na rozkaz Stalina popraven a tato okolnost hrála později důležitou roli v životě L.Treppera./ Trepper-Mikler položil základy buňkám Rudé kapely v samotném Berlíně /v ministerstvu letectví/ a v Paříži, kterou si zvolil za své působiště. V Bruselu založil firmu na výrobu a distribuci pláštěů do deště pod jménem SIMEXCO na rue des Atrebat. Radiotelegrafisty mu poslala Moskva. Když vypukla válka v Polsku, domníval se, že bude moci začít pracovat proti nacistům, protože přece jen cítil sympatie k zemi, kde se narodil. Jaké však bylo jeho zklamání, když mu Moskva zakázala jakkoliv pracovat proti Němcům. V té době totiž nacistický zahraniční ministr Ribbentrop podepsal s Molotovem v Moskvě smlouvu o přátelství a spolupráci. Měla tajnou klausuli o zničení Polska. Dokonce i ve chvíli, když nacisté obsadili Paříž a porazili Francii, dostal Trepper příkaz, aby sice sbíral zprávy, ale aby aktivně proti Němcům nepracoval. K svému zklamání zjistil, že po obsazení Paříže zakázali nacisté veškerý francouzský tisk demokratického zaměření, dovolili jen, aby vycházel komunistický list "L Humanité". Trepper cítil, že něco není v pořádku, ale podřídil se rozkazům od "Direktora" z Moskvy. Když Němci napadli SSSR, situace se rázem změnila. Vývoj situace dal za pravdu Trepperovi, který po několika měsících varoval Moskvu, že Němci se chystají přepadení SSSR. Nikdo mu nevěřil, naopak byl varován, aby nebyl provokatérem, že dělníci v německých uniformách jsou jeho přátelé.. Po 21.6.41 začala horečná činnost: Moskva žádala informace, které mohly pomoci sovětské straně při vedení války. Současně se začalo Gestapo zajímat o tajné vysílačky v Belgii a ve Francii, o kterých se dovědělo nejen z čilého provozu v etéru, ale pomocí zaměřovačů. První padla vysílačka v Bruselu /13.12.41/ a sovětský radiotelegrafista kpt.Makarov se rychle přeorientoval a sloužil Gestapu. Gestapo zatkl přes 80 osob, mezi nimi sestru belgického politika v Anglii Spaaka, Suzanne. Po brutálním mučení byli zatčeni další spolupracovníci v Belgii, v Holandsku a ve Francii. 32 osob bylo bez odkladu popraveno, ostatní posláni do konc.táborů s poznámkou "R.U."/návrát nežádoucí/. Pokud se týče velké buňky Rudé kapely v Berlíně, měla centrálu na něm. ministerstvu letectví a jejími vedoucími byli m.j.:H.Schulze-Boysen, Adam Kuckhoff a prof. Arvid Harnack. Moskevský "Direktor" byl tak nedočkavý.. V depeši poslané 10.října 1941 uvedl -proti všem pravidlům špiónážní praxe- tři berlínské adresy svých agentů. Tato depeše se dostala do rukou Gestapa.. Okamžitě bylo zatčeno 130 osob, brutálně mučeno a z nich 49 bylo v Plötzensee popraveno, většinou oběšením, ač šlo o vojáky a letce a většinou německé aristokraty. Pak přišla na řadu francouzská síť. V té době měl šéf Rudé kapely jméno Jean Gilbert alias Otto alias Edgar, podle potřeby. Žil v Paříži a podle příkazu z Kremlu nebyl napojen na síť francouzské komunistické strany, která byla v podzemí. Když Gestapo pozatýkalo asi 50 osob, soustředilo se na hon na Treppera. Čirou náhodou ho zatkl v židli zubaře 24.listopadu 1942, když plánoval odchod do severní Afriky. Zatčení Treppera bylo úspěchem pro silné Sonderkommando řízené přímo z Berlína a vedené majorem Pannwitzem./Podle všech náznaků Pannwitz přišel do Francie z Prahy, kde řídil zatýkání a popravy po atentátu na Heydricha./ Pannwitz napřed Treppera osobně vyslýchal, ale neposlal ho na šibenici. Místo toho mu nabídl život, když bude i nadále vysílat pro Moskvu materiál, který mu Němci dodají. Trepper nabídku přijal a doufal, že během vysílání bude moci Moskvu varovat, že obsah depeší je falešný. /Tak začala "Velká hra" či Great Game či Le Grand Jeu; tak nazval Trepper svou knihu vzpomínek na tuto dobu../ Pak se stalo něco, co nikdo neočekával. Dne 13.září 1943 se Trepperovi podařilo uprchnout z jedné francouzské lékárny, kde si jeho strážce kupoval tablety proti bolení hlavy. Znovu si změnil jméno a skrýval se v Paříži až do konce války. Po obnovení leteckého spojení mezi Paříží a Moskvou /přes Kahyru/ k Trepperovi přišel sovětský vojenský attaché, gratuloval mu k jeho podzemní práci a zařídil dopravu do Moskvy. Trepperovi řekl, že ho tam čeká jeho rodina /ta byla v roce 1940 sovětskými úřady informována, že Trepper přišel ve Francii o život a až do r. 1955 si to myslela! / a vysoké sovětské vyznamenání. Trepper byl v Moskvě okázale uvítán a ubytován v luxusním hotelu na 14 dní. S rodinou se nesetkal a jeho dotazy byly bezvýsledné. Pak byl formálně zatčen NKVD a uvězněn v Lubiance. Obžalovali ho, že pracoval proti SSSR /ukázali mu jeho depeše z let 1939 a až do června 1941, kdy se Stalin "kamarádil" s Hitlerem/, vytkli mu, že vysílal z Paříže s vědomím Gestapa falešné informace a - že ho vycvičilo oddělení GRU pod velením generála Berzina, zrádce.. Trepper měl čas o tom všem přemýšlet, protože byl v sovětských vězeních po celých 10 let, většinou v samovazbě. Největší překvapení zažil, když se v sovětském vězení sešel s Kriminalratem Pannwitzem, který krátce před pádem Paříže přešel na sovětskou stranu. Nabídl Sovětům 12 kufrů dokumentů o západních Spojencích a seznam německých agentů Gehlenovy služby na sovětském území. /Kriminalrat Pannwitz byl propuštěn Sověty v r.1955 a žije v Ludwigsburku v záp.Německu. Kriminalrat Kopnow, který má na svědomí berlínskou skupinu, žije pod jménem Cordez v Gelsenkirchen v záp.Německu./ Trepper byl Kremlm rehabilitován 8.června 1955 a teprve po té se sešel se svou ženou a se svými třemi syny. Rodina žila nuzně v předměstí Moskvy a Trepper ji neviděl od r.1936. Mysleli si, že je mrtev. Když přišel ke dveřím chatrče byl tak hubený, že ho vlastní syn nepoznal.. Od té chvíle začal usilovat o vystěhování do Polska. To se mu podařilo o pět let později a žil tam až do chvíle, kdy mu polská vláda /se souhlasem Moskvy/dovolila odjezd do Anglie na léčení. To se stalo 2. listopadu 1973. V té době se zbytku jeho rodiny podařila emigrace do Israele. Tam se konečně zas sešel se všemi členy své rodiny. Na čas se přestěhoval do Francie a tam dokončil originál svých pamětí pod názvem "Le Grand Jeu", s podtitulkem "Vzpomínky špióna, kterého nemohl umlčet ani Hitler". Škoda, že anglická verze knihy pod názvem "Great Game" neobsahuje řadu autentických dokumentů, které má verze francouzská. Trepper píše, že kniha o Rudé kapele byla připravena k tisku v Československu na jaře r. 1968. Jejím autorem byl Francouz Gilles Perrault, který měl přístup k ukořistěným dokumentům pařížského Gestapa. Sovětský vpád do ČSR znemožnil vydání této jistě zajímavé knihy v českém jazyku. Tragedie Trepperova života je v tom, že mu trvalo tak dlouho, než přišel na to, že sloužil špatné myšlence; že neviděl nebo nechtěl vidět hroznou praxi komunistické ideologie. Obětí této ideologie od roku 1917 je skoro 20 milionů osob, kteří byli nebo jsou v sovětských pracovních lágrech.

Leopold TREPPER - první vpravo - s rodinou v r.1960.

Muž, který sehrál důležitou roli v životě L.Treppera: generál Jan BERZIN, šéf špiónážní služby Rudé armády /GRU/ do prosince 1936, kdy byl popraven na Stalinův rozkaz.

K úmrtí R. Kopeckého

V londýně zemřel 25. listopadu 1981 ve věku téměř 88 let redaktor Rudolf Kopecký. Byl nestorem českých novinářů a od druhé světové války žil nepřetržitě v londýnském exilu. Po skončení války se do Československa nevrátil, byl přesvědčen, že experiment Národní fronty za komunistického vedení povede k nové katastrofě. Patřil k soustavným a nemilosrdným kritikům poválečného Československa a především prezidenta dr. Beneše, ke kterému nebyl vždy spravedlivý. Byl však novinářem svědomitým, vlasteneckým a brilantním. Často byl nespravedlivě obviňován z extrémního pravicovství a dokonce z fašismu i z emigrace po letech 1968, kterým připomínal jejich chyby a jejich minulost — nezasloužil si to. Nebylo přece nutno s Rudolfem Kopeckým vždy a ve všem souhlasit, ale každý musel uznat jeho vlastenecký, každý musel respektovat jeho poctivé národní citění a hledání nejlepší cesty pro vlastní národ — a jeho neustálé připomínky, ba varování, abychom se nevzdávali vlastní slavné minulosti, zůstali věrni své historii a neměnili ji za dočasnou falešnou pozlátku. — Nyní odešel na věčnost a je nutno jeho odchodu litovat, novinář u člověka Rudolfa Kopeckého bude exilu chybět, v českých časopisech budeme marně hledat jeho články, o jeho novinářství budeme chudší. — Cest budiž jeho památce!

Nové knihy

Tadeusz Konwický:
MALÁ APOKALYPSA

Fiktivní příběh známého spisovatele, který byl vybrán polským hnutím odporu k tomu, aby se v den připojení Polska k Sovětskému svazu upálil před budovou sejmu. Kniha, které poslední tragické týdny dodaly opravdu apokalyptickou naléhavost, "Češi mají velice rozvinutý smysl pro mimikry. Nemí pravda, že rezignovali. Ale doba je zlá, oni spí, ale najednou se probudí, jako se probudilo to velké české umění šedesátých let, které přece také nespadlo a nebe, i za Stalina se u nás něco připravovalo, kompenzovalo, a pak to vzniklo a ovlivnilo to světové umění. Možná, že kdyby to trvalo ještě chvíli, svět by se odvrátil, protože byste byli tak dobří, že by vám už nerozuměl," řekl autor asi dnes nejznámější polské novely Tadeusz Konwický v rozhovoru A. J. Liehmovi.

K dostání v "KL" za \$10.

V minulém čísle jsme se zmínili, že v Olomouci proběhl velký komunistický proces proti skupině čs. kněží a několika věřících, kteří byli obviněni, že "ohrozili devizové hospodářství tím, že bez povolení rozmnožovali náboženskou literaturu." Přinesli jsme obrázek hlavního obžalovaného op. F. Lízny, který dostal 20 měsíců. Dnes přinášíme fotografii odsouzeného Josefa Adámka a jeho rodiny. Má 10 dětí, z nichž dvě jsou provdané. Otec této rodiny byl obviněn, že obstarával pro rozmnožovnu papír a dodal k rozmnožení blány s textem "Jan Pavel II." a "Teologický slovník č. 1 a 2" a sám také náboženskou literaturu rozmnožoval. "Jediným smyslem mé činnosti bylo šířit křesťanskou knihu a tím křesťanskou myšlenku", hájil se. Byl odsouzen na 20 měsíců vězení. Na obrázku je první vlevo. Jde o bránky.

Redaktor Rudolf KOPECKÝ, 1894-1981.

Z ČESKOSLOVENSKA

Arcibiskup pražský, kardinál Josef Tomášek odjel se čtyřmi čs. biskupy do Vatikánu a byl přijat papežem Janem Pavlem II. Papež při audienci poznamenal, že 8 ze 13ti biskupských stolců v ČSSR zůstává neobsazeno, protože čs. komunistický režim nechce dovolit jmenování nových biskupů Vatikánem. — Pojem "všimně" je již dlouhou dobu známou a nedílnou součástí denního života v ČSSR. "Všimně" se platí v nemocnici ošetřovatelkám i doktorovi, který zase platí "všimně" vedoucímu opravny aut, který je obratem platí údržbářům, aby přišel opravit záchod nebo dřevou střechu. Nyní vyplácí režim pracovníkům, kteří pracují v pánevích uhelných oblastech Severočeského kraje stabilizační příspěvek, nazývaný populárně "smradně" nebo "rakovně". Stabilizační příspěvek má zabránit tomu, aby z těchto nezdravých oblastí utíkali lidé jinam. Ovzduší v Severočeském kraji je stále horší. Když je na horách teplo a v nížinách chladnější, sedí nad krajem těžká mlha nasycená kouřem a popílkem z chemických závodů, elektráren a plynáren. — Minule jsme se v "KL" zmínili o čs. desce, která vyšla doma loni a jmenuje se "Perličky stříbrného plátna". Jsou na ní písně z těchto filmů: Písníčkář, Za tichých nocí, Hotel Modrá hvězda, Před maturitou, Madla zpívá Evropě, Rozkošný příběh, Minulost Jany Kosinové, Těžký život dobrodruha, Přítelkyně pana ministra, Kristián, Naše jednička, Pelikán má alibi, Přednost státnice, Srdce na kolejích, Tetička, Muži nestárnou, Noční motýl, Batalion, Svět patří nám, Peníze nebo život a Veselá bída. Zpívají tyto hvězdy: Karel Hašler, Inka Zemánková, E. F. Burian, Zdena Sulanová, Settleři, Míla Spazierová-Hezká, R. A. Dvorský, Oldřich Nový, Stan. Neumann a Jindřich Plachta, Vlasta Burian, Jiřina Šejbalová, František Smolík, Jan Pivec, Hana Vítová, Jan Werich, J. Kštrová, Ljuba Hermanová a Hana Vítová.

MULTICULTURALISM

Tvoříme jednotu... rosteme společně!

Kanadská mnohokulturnost mnohými programy Vás pobízí k tomu, abyste udržovali a sdíleli mezi sebou svou kulturní tradici. Takovýmto postupem Kanadani si lépe porozumí a navzájem se ocení.

Žítí společně,
růsti společně,
pracovatí společně,
za zářivější
budoucnost
Kanady.

Multiculturalism
Canada

Multiculturalisme
Canada

Canada

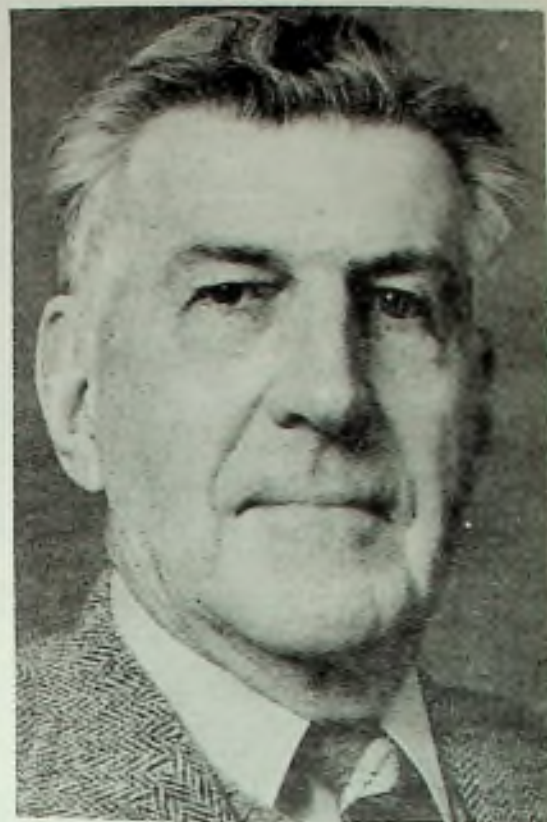
Sletová hlídka

Vše pro zdar V. Sokolského sletu ve Vídni! Dostali jsme podrobný program všech sletových dnů a souvisejících podniků od propagačního odboru sletu. Br. Sion Vám rád pošle všechny podrobnosti, když mu napíšete na adresu: E. SION, Postfach 19, A-1152 WIEN, Austria. Tel. 92-88-605 večer a 92-51-96 od 15-18 hod. odp. Poslední informace jsou na třech stránkách a vášnivým zájemcům rádi pošleme fotokopie. Zajímavá myšlenka je Posletový tábor Lackenhof, který trvá 13 dní. Ubytovací odbor zajistil noclehy v hotelích a pensíonkách, příp. na stanovém tábořišti přímo ve Vídni. Čs. strana národně socialistická v exilu bude mít těsně po sletu Pracovní poradu, za přítomnosti předsedy strany prof. Vladimíra Krajiny z Vancouver, B.C. Na 3. Kongresu Komenského v Königsteínu, NSR, promluví m. j. prof. K. Hujer, dr. I. Franklin, red. Jaroslav Kusý a plk. let. Tobyška. Kongres je 8-11. 7. 82.

V-JUBILEJNÍ SLET ČS. SOKOLSTVA V ZAHRAŇICÍ VÍDEŇ 2-5. ČERVENCE 1982

Profesor Gordon H. Skilling sedmdesátníkem

Profesor H. Gordon Skilling patří ke galerii oněch pozoruhodných postav, které, ačkoliv původem nemají s československem nic společného, bohatě přispěly k politickému či kul-

turnímu životu českého a slovenského národa. Není bez zajímavosti, že to byl profesor R. W. Seton-Watson, který mladému Skillingovi navrhl za téma doktorské disertace česko-německé vztahy v Rakousku-Uhersku v letech 1879-1893.

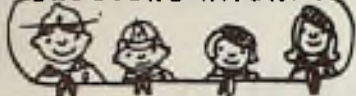
Profesor Skilling se narodil v Torontě 28. února 1912, studoval na univerzitách v Torontě, v Oxfordu a Londýně, obdržel řadu vyznamenání a medailí /Rhodes Scholar, Senior Fellow ruského ústavu kolumbijské university, Fellow Král. kan. společnosti, Immisova a Gerinova medaile atd./ Skilling po prvé navštívil Československo v létě 1937 a během této návštěvy byl nejen svědkem národního smutku nad Masarykovou smrtí, ale také se v Praze oženil se svojí americkou snoubenkou Sally na Staroměstské radnici. Navštívil Československo /většinou se svou paní/ ještě mnohokrát: např. v květnu 1938, kdy zůstal až do července 1939, kdy mimo jiné pravidelně vysílal jako spolupracovník pražského Radiojournalu zpravodajství o Československu v krátkovlnném vysílání pro severní Ameriku; v r. 1948 a také 1950, kdy v Praze zažil proces s Miladou Horákovou. Naposled byl v Československu v říjnu 1978. Při této návštěvě byl zadržen policií, byl 12 hodin v Bratislavě vyslýchán a jeho přemnožení zabaveny.

Snad nejvýznamnější Skillingovou prací o Československu je jeho monumentální studie o Pražském jaru "Československá přerušovaná revoluce" /Czechoslovakia's Interrupted Revolution/. Jeho zatím poslední vydanou prací je "Charta 77 a lidská práva v Československu" /Charter 77 and Human Rights in Czechoslovakia/.

2 řady knih a studií o komunistických systémech ve vých. Evropě nejvýznamnější je "Zájmové skupiny v sovětském politickém systému" /Interest Groups in Soviet Politics/, za spoluredaktorství F. Griffithse a "Zájmové skupiny a kom. politický systém" /Interest Groups and Communist Politics/. Skilling také sleduje détente - v r. 1976 vydal knihu "Československo a Helsinky" /Czechoslovakia and Helsinki/. Loni byl akreditován v Madridu a konferenci komentoval v rozhlase a tisku. V létě 1981 uveřejnil v americké revue "Problems of Communism" analýzu dosavadního průběhu konference v Madridu. Jako učitel profesor Skilling působil na univerzitách ve Winnipegu, Wisconsinu, na Dartmouth College, kolumbijské a torontské univerzitě. V Torontě založil a 11 let řídil Středisko pro ruské a východoevropské studie. Je rovněž členem užšího výboru Amerického sdružení pro slovanská

Dokončení na str. 7.

skautská hlídka:

75 LET OD ZALOŽENÍ SKAUTINGU

V létě roku 1907 měl Baden-Powell na jižním pobřeží Anglie na ostrově Brownsea svůj první skautský tábor s 21 hochy a od toho času se datuje založení skautingu.

Ze zkušeností z tohoto tábora napsal B.P. příručku „Scouting for Boys“, která se stala základem skautského programu. Přesně o tři čtvrtě století později se bude konat na témže místě tábor, který obešle 117 zemí vždy dvěma skauty. Heslem „Zpět k Brownsea“ se mají zkoumat nové metody skautské výchovy právě na tomto cvičném táboře. Je nutno připomenout, že jedním z mála je právě náš exilový skauting, který se přidržuje původních směrnic B.P. ve výchově skautské mládeže.

75. výročí založení skautingu se bude oslavovat jednak již v roce 1981 a taktéž v roce 1982 v různých zemích. Naše oddíly si na toto výročí vzpomenu jednak na svých slavnostních schůzkách /nejlépe na den Sv. Jiří/ a dále se zapojí do oslav skautských organizací příslušných zemí. Pro toto výročí vydala Světová kancelář vyobrazený odznak, který příslušníci našich oddílů mohou nosit po celý rok 1982 podle našich krojových předpisů nad pravou kapsou košile. —

Filatelisté—skauti si také přijdou na své, neboť 50 zemí vydá speciální známky. Když se to zdaří, tak by SKAUTED vydal též takovou známku.

Různé země konají k této příležitosti různé akce: Anglie vedle Brownsea bude mít oslavy v Gilwel Parku, Francie v Le Chambon /Ardèche/, Lucembursko vedle starého hradu města Luxemburg, Severní Irsko při hradu Archdale, Itálie v Langheli /Arco/, ve Švédsku se bude oslavovat den Sv. Jiří, Japonsko v Minami Zao, Korea v rezervaci Deok-Yoo-Dae, Zimbabwe v Zinfari, Kanada v Torontě, USA vydají knihu Brownsea-Island, Austrálie v různých distriktech, Nový Zéland s heslem pomáhat veřejnosti atd.

Lída

ČSSR

— Po vypovězení čs. konzula ze Švýcarska pro špionáž hlásila ČTK z Prahy tuto zprávu: „Vláda ČSSR vypověděla konzula švýcarského velvyslanectví v Praze. Uvedený překročil ve své činnosti oprávnění, které mu jako diplomatu náleží v souladu s mezinárodním právem.“

— V rytířské sině Bratislavského hradu odevzdal ministr školství Buša jmenovací dekrety 34 novým profesorům, 115 docentům, 2 prorektorům a 4 děkanům slovenských vysokých škol.

— Po návštěvě Jednotného zemědělského družstva Trěmošná provedli američtí zemědělství odborníci srovnání s farmou Johna Birdwella z Postu v Texasu: Na Birdwellově farmě, která obhospodařuje 2.428 ha kultivované půdy a udržuje 3.238 ha půdy jako pastviny, pracuje 15 mužů a 5 traktorů. JZD Trěmošná má výměru 2.471 ha, z čehož se kultivuje 1.012 ha. Je tam zaměstnáno 400 pracovníků, 80 traktorů a 12 kombajnů.

— V Olomouci se pokládá základní kámen masokombinátu, který má být v provozu do roku 1985 a má mít roční kapacitu 14.400 tun masa pro výsek a 9.800 tun masných výrobků.

Zdeněk Mlynář

bude

přednášet na téma "Moskevská jednání v srpnu 1968" v pondělí 19. 4. v 8 večer v Council Chamber, Simcoe Hall, 2. patro, University of Toronto, College a Kings College Rd. Po přednášce diskuse. Dobrovolný příspěvek na úhradu výloh. Přijďte!

Přednášku sponzoruje Centre for Russian and E. Europ. Studies, U. of T.

Oldřich Pelc:

/3/

PŘÍBĚHY PARAŠUTISTŮ

Posílání agentů do týla nepřítele není nic nového pod sluncem. Za první světové války procházeli příslušníci čsl. legií frontou za různými úkoly, většinou kurýrními. Několik zajatých bylo popraveno.

Za druhé světové války byla cesta domů nebezpečnější. Ať se letělo kudykoliv, vždy se muselo nad územím obývaným, anebo obsazeným, nepřítelem, který se snažil letadlo sestřelit jak protiletadlovou palbou, tak stíhači. Další nevýhodou bylo, že když operace dobře dopadla, t.j. let, dopad i uchycení se, muselo se vydržet až do konce války.

Do pádu Francie nebylo nutné posílat někoho domů, poněvadž spojení, hlavně kurýrní, bylo poměrně snadné. Po neočekávané rychlé porážce Francie, v červnu 1940, se situace změnila. Radiotelegrafické spojení bylo nedokonalé, kurýrní velice ztížené. Domácí odboj měl vysílačky i obsluhy, ale to nestačí ke spojení. Mimo šifry existuje tzv. spojovací plán, bez kterého se spojení navázat a udržovat nedá. Vysílačky domácího odboje byly často gestapem zaměřeny a zlikvidovány, poněvadž telegrafisté nevěděli, že bezpečná vysílací doba je nejvýše 20 minut. Také neměnili místa vysílání. Naproti tomu ani jedna vysílačka parašutistů nebyla Němci zaměřena. Ztráty jak materiální, tak na lidech, byly pravděpodobně jedním z důvodů, proč škpt. V. Morávek požádal Londýn o posílání parašutistů.

Spolehlivé spojení s domácím odbojem bylo pro zahraniční akci prezidenta Beneše otázkou životní důležitosti. V noci ze 16. na 17. dubna 1941 měl seskočit u Kolína n. L. rt. Otmar Riedl. Měl předat domácímu vedení krystaly pro vysílačky a poselství od prez. Beneše. Měl také zjistit, zda by bylo možné se dostat zpět do Anglie. Riedl nemohl úkoly splnit, poněvadž byl vysazen u Landeku, blízko italských hranic. Měl štěstí v neštěstí. Zahrabal kompromitující materiál a dal se na cestu domů. Byl zatčen při nahodilé kontrole. Prohlásil, že pracoval u Bati v Jugoslávii a když byl nedávno okraden o všechno, včetně osobních papírů, rozhodl se jít domů. Němci, po dotaze ve Zlíně, kde jim bylo potvrzeno, že Riedl opravdu v Jugoslávii byl zaměstnán, jej odsoudili k dvěma měsícům vězení pro nedovolené překročení hranic. Trest byl odpykán vyšetřovací vazbou a Riedl deportován do Zlína.

Když se usadil a rozruch kolem něho utichl, jel do Prahy, kde se měl hlásit na zachytané adrese ve vinohradské spojitelně. Nepochodil. Jeho přilet byl avizován přede dvěma měsíci. Adresát nemohl vědět, z jakých důvodů se parašutista hlásil s takovým opožděním. Riedl se vrátil do Zlína, kde pracoval až do konce války.

Různí autoři píší, že myšlenka posílání parašutistů domů vznikla, když britská War office vyrozuměla 30. dubna 1941 čsl. MNO v Londýně, že povoluje vyslání 4 důstojníků a 5 poddůstojníků do parakursu. Dále, že War office zamýšlela vycvičit důstojnický kádr pro parašutisty, v síle asi 14 důstojníků a 22 poddůstojníků. Toto však nemělo nic společného s posláním lidí domů. Měl to být základ parajednotky, proponované do budoucna.

Každý, kdo byl poslán z V. Británie domů, byl vycvičený parašutista. Tento výcvik se absolvoval proto, aby se zabránilo úrazu při dopadu. Nář. výcvik, i úkoly nám dané, spadaly do kategorie commandos. Pro lidi doma jsme však byli parašutisté.

O ANTHROPOID /Gabčík a Kubiš/ jsem už psal, s ním byly vysazeny

V nepřímé souvislosti s tímto seriálem, sděluje adm. t. l., že kniha "Neviditelná fronta" má vyjít v krátkosti.

další dvě skupiny: SILVER A /por. Alfred Bartoš, rtm. Josef Valčík, svob. Jiří Potůček/ a SILVER B /rt. Jan Zemek a čet. Vladimír Škád-cha/.

Všechny tři skupiny byly vysazeny v noci z 28. na 29. prosince 1941, mimo předpokládaných míst. Bartošova skupina se nesešla, poněvadž Valčík, který skočil poslední, musel uvolnit vzpříčený pytel s materiálem, který blokoval díru v podlaze. I když to trvalo jen několik vteřin, při rychlosti letadla byl odnesen daleko od svých kamarádů. Byli pohromadě až 1. ledna 1942.

Bartošova skupina byla ze všech paraskupin nejúspěšnější. Početem a kvalitou depesí se jí nevyrovná žádná jiná. Její vysílačka byla v provozu od poloviny ledna, do druhé poloviny června 1942. V tuto dobu byla jedinou spolehlivou linkou mezi domovem a Londýnem. Všichni členové padli. Jejich činnost, napohled krátká, ale za poměrů, jaké v době Heydrichovy krutovlády panovaly, je obdivuhodná.

Bartoš vybudoval organizaci sice malou, ale vysoce výkonnou. Jedinou vážnou chybu udělal, když přibral do své party, na doporučení Hladěnovy, por. V. Krupku.

Z Krupkovy výpovědi v Hlavním štábu 10. října 1945, kterou mám k dispozici, je jasné, že Bartoše nenáviděl. Důvodem byla žárlivost. Krupka vypověděl, že po celou dobu, co u něho Bartoš bydlel, on byl v zaměstnání a svěšené úkoly vyřizoval po večerech a v neděli. Jeho manželka, krasavice, byla s Bartošem stále pohromadě. Také Hladěna prý chtěla Bartoše udat gestapu pro milostný poměr s jeho paní.

Krupka je jediný, kdo tvrdí, že viděl tzv. Bartošův archiv. O tomto dnes nezvěstném materiálu napíši v delší studii. Nemohlo jít o rozsáhlé písemnosti, když sám V. Krupka vypověděl, že je Bartoš uřádky nosil v aktovce.

V. Krupka a jeho manželka patřili mezi hrstku Bartošových spolupracovníků, kteří z dosud nevysvětlených důvodů nebyli nacisty popraveni. Manželé Krupkovi vypověděli o své činnosti nejprve na gestapu a po válce na Hlavním štábu a před Lidovým soudem. V. Krupka byl osvo-Bozen, jeho manželka odsouzena.

Krupkovy vzpomínky zaznamenal M. Ivanov v knize "Nejen černé uniformy". Při pozorném studiu lze postřehnout několik závažných nesrovnalostí, např. o příchodu K. Čurdy do Pardubic.

M. Ivanov zveřejnil přepracované vydání v r. 1979, pod názvem "Atentát na R. Heydricha". Na str. 56 je fotografie z Bartošova zápisníku, který byl poslán z Londýna do Prahy až po válce.

Kdo začal šířit zprávu o rozsáhlém Bartošově archivu, snažil se udělat z Bartoše nezodpovědného konspirátoru. Mnoha lidem se nelíbilo, že za celého půl roku vědělo o něm gestapo přesně tolik, co před jeho přiletem.

Útok je nejlepší sebeobrana.

Nakonec stručně o osudu SILVER A. Zradou K. Čurdy gestapo dostalo m.j. jméno Krupkových, kteří byli zatčeni v ranních hodinách 17. června 1942. Čurda Bartoše nevyzradil. Gestapáci se ho totiž vyptávali na Motyčku, což bylo Bartošovo krycí jméno. Gestapáci šíhali na Bartoše v bytě manželů Krupkových. Zpozoroval léčku. Dal se na útěk a když poznal, že je v beznadějné situaci, sám se 21. června večer zastřelil.

J. Valčík padl spolu s dalšími šesti parašutisty v kostele K. Boromejského 18. června 1942.

Zradou MUDra V. Dvořáčka se dostalo gestapo na stopu telegrafisty Potůčka, který velmi často přemísťoval vysílačku "Libuši". Štvaný telegrafista usnul mezi loukami u Trnové na Pardubicku. Objevíla ho česká četnická hlídka a při přestřelce byl 2. července 1942 zastřelen.

Nadporučík Alfréd Bartoš, velitel paraskupiny "Silver A".

Rotmistr Josef Valčík, který pracoval jako číšník v hotelu "Na Veselce".

Četař Jiří Potůček-Tolar, radiotelegrafista, který vysílal z Ležáků.

Profesor Gordon H. Skilling sedmdesátníkem

Dokončení se str. 6.

studia. Jsem skoro na rozpacích, co dodat o člověku, který už vytvořil tak pozoruhodné dílo. Snad jenom toto: že mám strašnou úctu k jeho intelektuální potivosti; že, i kdybych si někdy přál, aby pojednával o komorismu, nebyl tak nelidsky vědecky objektivní, vím, že bych si ho vážil méně, kdyby se jako historik vzdal i malého zlomku své vědecké objektivnosti. A také to, že profesor Skilling a jeho paní se dost často přijdou podívat na představení Torontského Nového divadla /naposledy, těsně po Gordonových narozeninách, se znamenitě pobavili při představení "Divotvorného hrnce"/.

A snad ještě toto: že Gordon a Sally jsou hrozně milí a laskaví lidé.

Josef Čermák.

SVOBODNÝ SVĚT

V Rakousku žádá o pol. asyl průměrně 90 Poláků za den. --Podle Reutera začala am. vláda přes Pakistan zásobovat afgánské vzbouřence zbraněmi. --Martin Štěpánek a Jaroslava Turzníková, oba herci, požádali v Rakousku o asyl. --Sov. baletka Tchoursinová zůstala v Turecku. --V. Otáhal přeletěl rak. hranice u Hodonína a dostal s rodinou asyl. --V Holandsku bylo zatčeno 10 členů sov. teamu kopané pro "shoplifting". --Asi 10.000 občanů JAR žádá ročně o emigraci do Austrálie. --Bohatí záp. Němci ve zvýšeném počtu emigrují nebo investují své úspory v Kanadě. --V Anglii byla zahájena kampaň pro postavení pomníku obětem Jaltě. Adresa: Yalta Victim Memorial Fund Coutts and Co., 440 Strand, London WC2R 0QS. --Podle studie am. ministerstva obrany Kreml se nespolehá na věrnost satelitních vojsk v případě konfliktu se Západem. Očekává např., že až 50 procent čs. a polských vojáků přeběhne k nepříteli. --V New Yorku se vynořil princ Hassan Durrani, který tvrdí, že má nárok se stát králem Afganistanu. Jeho otec král Amanullah Khan vládl do roku 1928. Princ sestavuje vládu v exilu. --Španělská vláda žádá Kreml o vydání M. Garcii, který byl jako 19ti-letý zajat RA u Stalingradu a ještě loni byl spatřen jedním belgickým pol. vězněm v táboře nucených prací v Mordovi. --Goeringův poklad vzácných obrazů a porculánu byl objeven vých. německými úřady asi 100 km severně od Berlína. Součástí pokladu byly i šperky a drahokamy. --Norsko si sice zvolilo muže za ministerského předsedu, ale bývalá min. předsedkyně Brundtlandová je stále populární.

B. SÝKORA FRUIT TREE NURSERY

R.R. #1. STONEY CREEK, ONT. L8G 3X4

NO. 20 HWY 8 HIGHLAND RD. E.

ZASAŽTE OVOCNÉ STROMY NYNÍ!

Zákrsky-polozákrsky jabloní, hrušní; třešně, višně.

žvestky, broskve, meruňky, nektarín, ořechy-lískové ořechy. Stromky a keře rybízu, angreštu. Vinná réva, jahody a maliny. Okrasné stromy a keře. Živé ploty. Colorado smrky a rakouské jedle.

VOLEJTE:

TELEPHONE (416) 692-4623

NAŠI VE SVOBODNÉM SVĚTĚ

Red. Josef Josten /Anglie/ nám poslal pozdrav z Havaje.-- 132.výročí narozenin TGM oslavila odbočka Čs.národní rady americké v Los Angeles kult.programem.Promluvil dr.Jiří Kašpárek a vzácné diapositivy ukázal dr.Jiří Breber.-- Štěpánovi se ve Feldkirchen,NSR,těší na Kanadu.--S.Hofírek má nyní tuto adresu:Flat 5,159 Melrose St.,N.Melbourne,Qld. 3051,Australia. Tel.328-4938.--K.Kukal poslal pozdrav z dovolené v Alvenau,Švýcarsy.--Petr Veis se ozval z Korsiky. Navštívil Montreál a moc se mu Kanada líbila.--Jan Sýkora se letos v N.Miami Beach dožije "85" --O.

Krause ztrávil dovolenou v Habkern u Interlaken, Švýcarsy.--Pokud máte po ruce fotografii sedmi čs. letců z pros.čísla "KL",jsou to zleva:Furbach,Šejbl,Simet,Engl,Korda,Kacíř a Machálek.--JUDr.Alois Rozehnal vypracoval 12ti-stránkové pojednání "Vývoj čs.ústav." Klobouk dolů!--Dr.P.Tůma,oslavil 27.ledna t.r. "60". K jubileu tohoto obětavého exulanta se vrátíme.--Jan Kuncíř sestavil článek "Hospodářský program"otevřených oken". Hlavní these je, že ve svobodném státě může prosperovat jen svobodné hospodářství.--Vzácný kněz-vlastenec,dp.V.Michalička,87, který pocházel z Kunvaldu u Žamberka,zemřel poblíž Chicaga.--"80" oslavil býv.starosta Čs. Obce sokolské dr.Ant.Hřebík. Žije v Chicagu.--Celý rok uplynul od smrti exulanta Karla Bárty. Zemřel 11.3.81. Vedle manželky Aleny,roz.Bílkové /vnučky Mistra F.Bílka/ vzpomíná na něho mnoho přátel z poúnorové vlny.--Dr.Josef Kubíček emigroval z Rakouska do Kansasu,USA.Měl původně namířeno do Kanady.--Náš věrný čtenář R.Wiener nám z Israele napsal, že v zemi prosperuje několik velkých kibuců, které byly založeny Židy z Československa,např.Sarid,San Shmel,Kfar Masaryk /kfar je vesnice/,Givat Haim /kopec života/ atd.-- Prof.Jan Wiener,autor knihy "The Assassination of Heydrich", působí nyní v NSR jako profesor historie na priv.střední škole.--Paul Anderson napsal vhodnou recenzi angl. vydání Pagáčovy knihy "State Secret No.1.", která zachycuje tragický osud B.Laušmana v kom.vězení.

Knihy je dobrým darem pro angl.mluvící přátele, stojí \$10 a lze ji objednat na adrese: Š.Pagáč,P.O.Box 303,Rego Park,N.Y.,USA.--Hledá se inž.Petr Mareček z Brna.Snad australský resident?--"Hlasatel" uveřejnil 4.12.znamení článek Jana Kuncíře "Přátelství nebo výprodej?" Týkal se čs.zlata v USA.--Paní Irma Majerová nám ze státu Maryland poděkovala za vzpomínku na 10.výročí smrti Václava Majera,čs.ministra výživy do února 1948.--Pat a Hynek Trhlíkovi pogratalovali vydavateli t.l. k nedávným narozeninám.--V Austrálii žije pplk.let.Vladimír Pára, který přežil m.j. nálet čs.bomb.perutě č.311 na továrnu

Renault u Paříže 3.3.1942. Během náletu zahynuli čs.letci Hradil, Kormanovič,Kotrch, Strachon, Josef Svoboda a Tolar. Jsou pochováni v Creil u Paříže.-- Prof.Stanislav Velínský z Oxfordu, Anglie, utrpěl úraz a čte s potížeji.--Novým rektorem basilejské university se stal krajan:dr. Jan M.Lochman.

BEDŘICH SVATOŠ

Narozen 7.července 1908 v Bělči Křivoklátské v rodině profesora, který padl 10 dnů před skončením první světové války na východní frontě. Reálné gymnasiu vystudoval v Praze na Vinohradech a pokračoval ve studiích na filosofické fakultě Karlovy university. Jako profesor působil v Klatovech, v Poděbradech, v Příbrami a před svým odchodem do ciziny do konce roku 1945 na reálném gymnasiu v Benešově u Prahy. Od počátku roku 1946 byl lektorem češtiny na universitách v Lille a v Bruselu, jakož i profesorem němčiny na Vysoké obchodní škole v Lille. Na odpočinku je od roku 1973.

WINZE'S MEAT MARKET

ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.
Tel.: 533-5165

TROCHU HISTORIE

Poručík let.František Peřina-dnes usazený v Arizoně, USA- byl jedním z nejúspěšnějších čs.letců během bojů o Francii v roce 1940. Tento obrázek je ze sev.Afriky,kam byla část našich letců evakuována po porážce Francie. Naši čtenáři se mají nač těšit:kpt.Peřina nám poslal článek nadepsaný"Něco z naší zahraniční letecké minulosti", který dosud nikde nebyl zveřejněn. Pojednává m.j. o francouzském let.hrdinovi kpt. /dnes je generálem/ Accartovi a o jeho první válečné akci s por.Peřinou. Otiskneme také fotografii kapitána J.Accarta.

Na podzim m.r. byla na malém hřbitůvku poblíž Duxford v Anglii uložena do země urna s popelem jednoho z našich nejstatečnějších letců 2. světové války, plk.let.A. /Šáši/ Hessa.V kritické Bitvě o Anglii velel 310.čs. stíhací peruti. Náš obrázek je z ceremonie, kterou řídil dp.Jan Lang z Londýna. Splnilo se tím přání zesnulého: přál si být vedle padlých hrdinů Bitvy o Anglii-poručíků Fechtnera,Štěrbážka, Malého,Fejfara,Zimpricha a dalších.Čest jejich památce!

NAŠE NÁRODNÍ KROJE

Kdekoliv se tyto objeví, vzbuzují zasloužený obdiv. Nejen bohatstvím barev, ale i krásou výšev, u kterých se přenášejí tradiční motivy z generace na generaci. Jejich malebnost a rozmanitost patří k folklornímu skvostu v Evropě, ba i na celém světě. — V Čechách převládá jemnost ve složení barev, Slovácko bývá sytostí barev. Všude však dominuje ruční výševka a pracná krajka. Geografická hranice probíhá v západních Čechách a na východní Moravě. Kroje se liší krajinně a vlivem sousedských zvyků, které mají silný vliv na domácí mrav a oblečení. V českých zemích silně působil městský vliv, venkovský lid odkládal pozvolna kroje a užíval poloměstské oblečení. V jižních Čechách v okolí Tábora, zejména však na Blatech a na nejnižším Doudlebsku se kroje nosily i na počátku 20. století. Pouze tradiční Chodsko užívá kroje dodnes, mladší ženy do kostela, starší denně. Plzeňský kraj s baňatými sukny a na čepici uvázanou mašlí dlouho vzdoroval městskému vlivu. Ve východních Čechách a na západní Moravě byly kroje v novější době nahrazovány po domácímu tkanými kufasí na suknech a vlnáky. — Je věčná škoda, že se neudržel krásný hanácký kraj, jehož největším obdivovatelem byl malíř Josef Mánes, tvůrce prvního sokolského praporu. Na chudém Valašsku se oblékal lid do domácích tkanin ze lnu a do ovčího sukna — na Těšínsku zdobil zámožnější ženy často šperk ze stříbrného filigránu. — Chloubou folklorníky je však moravské Slovácko, tento okouzlující kraj. hýčká zpěvem, tancem a lidovou muzikou. Kroje hýčkových barev se dědí z generace na generaci a nosí se dodnes do kostela a na hody. Je těžké se rozhodovat mezi krojem hornáckým, jemně vyšívaným podlužáckým, pestřím uherskohradištským a zejména mezi proslulým krojem lanžhotským nebo kyjovským. — Je škoda, že se ve Vídni, tak blízko naší staré vlasti, folklorníka málo pěstuje. Jistě i na V. jubilejním sletu čsl. Sokolstva v zahraničí počátkem července 1982 se do Vídně sjedou stovky krojovaných. Šton

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE Vašich príbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. — Vybavujeme aj zájazdy na juh — Florida, atď, ako aj na ostrovy.

world travel

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERISED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited
258 College St. (roh Spadina)
Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171

Plánujete dovolenou ?

Kam jít, než ke krajanům z Hodonína na slunné Floridě ..

Croft Villas Motel

1020 N.E. Victoria Park Rd.
FORT LAUDERDALE, Fla. 33304, USA

Byty s kuchyní. Jedna mile od moře!

Volejte /305/ 525-1146.

Majitelé: Jan, Marie a Radek Kučerovi.